

รธน. มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม

ร่าง พ.ร.บ. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาจึงจะเป็นองค์ประชุม ซึ่งสาระสำคัญของมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง กำหนดจำนวนของสมาชิกสภาที่มีจำนวนมากเพียงพอที่จะมาร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแสดงเจตนาในลักษณะของมติที่ประชุมในการพิจารณา ร่างกฎหมายและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญอันเป็นหลักการประชุมสภาที่ใช้อยู่ในนานาประเทศ เมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดองค์ประชุมไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาย่อมมีความหมายว่า การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาที่มีจำนวนสมาชิกเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุม จะถือว่าเป็นการใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยองค์กรสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาไม่ได้ และหากมีการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมวุฒิสภาที่ไม่ครบองค์ประชุมจะถือว่าเป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไม่ได้ ดังนั้น ขั้นตอนของการลงมติเรื่องใด ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมปรึกษาหารือ องค์ประชุมจะต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อลงมติในวาระที่หนึ่ง วาระที่สอง และวาระที่สาม มีสมาชิกเข้าประชุมไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น จึงไม่ครบองค์ประชุมและไม่อาจถือเป็นมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ได้ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงมีผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไปตามมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม กรณีคำขออื่นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่อาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป

ย่อโดย นางสาวจิรนนท์ ตุ่นมาก
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นางสาวพรพินี ปลุกเจริญ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๔

นางสาวณิชาภา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

หมายเหตุ

(๑) คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๕๑ , ที่ ๓/๒๕๕๑ และ ที่ ๔/๒๕๕๑ วินิจฉัยตาม
มาตรา ๑๔๑ วรรคสอง ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการตราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

(๒) คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๘/๒๕๕๑ , ที่ ๑๖/๒๕๕๑ , ที่ ๑๗/๒๕๕๑ และที่ ๑๕/๒๕๕๒
วินิจฉัยตามมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการตราร่างพระราชบัญญัติ

ทั้งนี้ ข้อความตามมาตรา ๑๔๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม มีความหมายทำนอง
เดียวกัน คือ หากกระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติไม่ชอบ
ด้วยรัฐธรรมนูญ ร่างนั้นเป็นอันตกไป